



Helianthus tuberosus

Nomenclatuur en Etymologie

De naam *Helianthus tuberosus* is afgeleid van het Griekse woord *helios* (zon) en *anthos* (bloem), wat "zonnebloem" betekent. Dit verwijst naar de zonnige uitstraling van de bloemen van deze soort. Het soortepitheton *tuberosus* verwijst naar de ondergrondse knollen (tubers) die deze plant produceert. Een veelgebruikte Nederlandse naam voor *Helianthus tuberosus* is aardpeer, maar hij staat ook bekend als topinamboer.

Taxonomie

De taxonomische indeling van *Helianthus tuberosus* is als volgt:

- Rijk: Plantae
- Stam: Magnoliophyta
- Klasse: Magnoliopsida
- Orde: Asterales
- Familie: Asteraceae
- Geslacht: *Helianthus*
- Soort: *Helianthus tuberosus*

Synoniemen

Een synoniem voor *Helianthus tuberosus* is *Helianthus esculentus*. De plant wordt in verschillende talen onder verschillende namen aangeduid, zoals topinamboer in het Frans en Jerusalem artichoke in het Engels, hoewel de plant niets te maken heeft met zowel Jeruzalem als artisjokken.

Variëteiten en Cultivars

Er zijn enkele variëteiten van *Helianthus tuberosus* die worden gekweekt vanwege hun smaak of vorm van de knollen. Deze variëteiten verschillen vooral in knolvorm en grootte, zoals 'Fuseau' met langwerpige knollen of 'Red Fuseau', een roodkleurige variant.

Familie

Helianthus tuberosus behoort tot de familie Asteraceae, de composietenfamilie. Dit is een van de grootste plantenfamilies en omvat veel soorten met samengestelde bloemen, zoals zonnebloemen, margrietten en dahlia's.

Hoogte

Deze plant kan een hoogte bereiken van 2 tot 3 meter, afhankelijk van de groeiomstandigheden. De lange, stevige stengels en de opvallende bloemen maken het een imposante verschijning in de tuin.

Bloemkleur

De bloemen van *Helianthus tuberosus* zijn helder geel en lijken sterk op de bloemen van de gewone zonnebloem (*Helianthus annuus*). Ze hebben een donker hart en stralende gele bloemblaadjes, typisch voor veel leden van de Asteraceae-familie.

Bladkleur

De bladeren zijn donkergroen en ovaal tot lancetvormig. Ze hebben een ruwe textuur en zijn vaak behaard, wat een beetje bescherming biedt tegen herbivoren en uitdroging.

Bloeiperiode

Helianthus tuberosus bloeit van de late zomer tot in de herfst, meestal van augustus tot oktober. De bloemen verschijnen aan de toppen van de stengels en trekken veel bestuivende insecten aan.

Standplaats

Deze plant houdt van een zonnige standplaats, bij voorkeur met minimaal 6 uur direct zonlicht per dag. *Helianthus tuberosus* stelt niet veel eisen aan de grond, zolang deze maar goed doorlatend is. Hij kan groeien in verschillende bodems, van klei tot zand, maar gedijt het beste in voedzame, vochtige grond.

Herkomst

Helianthus tuberosus is inheems in Noord-Amerika, waar hij al eeuwenlang door inheemse volkeren werd gebruikt als voedselgewas. In de 17e eeuw werd hij naar Europa gebracht, waar hij populair werd als voedingsgewas, vooral vanwege de voedzame knollen.

Soort Gewas

Helianthus tuberosus is een vaste plant die knollen produceert. Deze knollen worden vooral gebruikt in de keuken vanwege hun nootachtige smaak en voedingswaarde. Het is een belangrijk gewas in de permacultuur omdat het winterhard is en in koude klimaten kan overleven.



Vermeerderingswijze

Deze plant wordt vermeerderd door de knollen te delen en opnieuw te planten in het voorjaar. De knollen worden in de grond geplant, waaruit de plant in het nieuwe groeiseizoen opnieuw opkomt. Zaaien is ook mogelijk, maar gebeurt zelden omdat de plant zich voornamelijk via de knollen vermeerdert.

Klimaatzone

Helianthus tuberosus is winterhard in USDA-zones 3 tot 9. De plant kan goed tegen koude winters en is bestand tegen temperaturen tot ongeveer -30°C. In koudere streken kan het bovengrondse deel afsterven, maar de knollen blijven in de grond intact en lopen in de lente weer uit.

Insecten

De bloemen van *Helianthus tuberosus* trekken verschillende soorten bestuivende insecten aan, zoals bijen en vlinders. Daarnaast dienen de planten als waardplanten voor sommige rupsen. Hoewel de plant over het algemeen niet veel last heeft van plagen, kunnen knolgerelateerde ziekten zoals knolrot soms voorkomen.

Bronvermelding

- <https://www.pacificbulbsociety.org/pbswiki/index.php/Helianthus>
 - <https://www.rhs.org.uk/plants/89416/helianthus-tuberosus/details>
 - https://www.wildflower.org/plants/result.php?id_plant=HETU
-

Samenvatting

Onderwerp	Beschrijving
Nomenclatuur	<i>Helianthus</i> betekent "zonnebloem", <i>tuberosus</i> verwijst naar de knollen
Taxonomie	Plantae, Magnoliophyta, Magnoliopsida, Asterales, Asteraceae, <i>Helianthus</i> , <i>H. tuberosus</i>
Synoniemen	<i>Helianthus esculentus</i>
Variëteiten en Cultivars	'Fuseau', 'Red Fuseau'
Familie	Asteraceae, composietenfamilie
Hoogte	2-3 meter
Bloemkleur	Helder geel
Bladkleur	Donkergroen, ovaal, behaard
Bloeiperiode	Augustus tot oktober
Standplaats	Zonnige plek, goed doorlatende, voedzame grond
Herkomst	Noord-Amerika
Soort Gewas	Vaste plant, knolvormend
Vermeerderingswijze	Vermeerdering door knollen
Klimaatzone	USDA-zones 3 tot 9
Insecten	Trekt bijen, vlinders en andere bestuivers aan